

SPRAWOZDANIE Z SESJI PLENARNEJ KONWENTU EUROPEJSKIEGO¹, BRUKSELA, 11-13 CZERWCA 2003 R.

Sekretariat Konwentu, Bruksela, 19 czerwca 2002 r.

Osiągnięcie porozumienia

1. 13 czerwca Konwent osiągnął szerokie porozumienie w sprawie tekstu preambuły, części I – zawierającej postanowienia konstytucyjne, części II – poświęconej Karcie Praw Podstawowych oraz protokołów dotyczących roli parlamentów narodowych i stosowania zasad subsydiarności i proporcjonalności (CONV 797/1/03), które w imieniu Konwentu ma przedstawić jego przewodniczący Radzie Europejskiej w Salonikach. Przewodniczący odwołał się do mandatu Rady Europejskiej w Laeken i wyraził członkom Konwentu uznanie za ten „przerastający oczekiwania” sukces, czyli osiągnięte porozumienie.
2. Po dwóch dniach obrad plenarnych i ożywionych negocjacji w ramach i między różnymi gremiami Konwentu i grupami politycznymi przewodniczący Konwentu przedstawił 13 czerwca tekst, zrewidowany pod względem wyników tych dyskusji i wprowadzający zmiany do preambuły, do rozdziału poświęconego unijnym instytucjom w części I i do części II dotyczącej Karty oraz zawierający nowe postanowienie w sprawie „inicjatywy obywatelskiej” (CONV 811/03). Przewodniczący podkreślił, że tekst jest wynikiem wspólnego wysiłku, jakiego wymagało stopniowe dochodzenie do wyważonego uwzględnienia rozmaitych oczekiwań i spraw istotnych dla poszczególnych członków Konwentu.
3. Zabierając głos, członkowie Konwentu wyrazili zadowolenie z ostatecznego wyniku dyskusji, uznając, że jest on rzetelny i wyważony. Określano go również jako osiągnięcie o wymiarze historycznym. Sukces Konwentu w nadaniu Unii nowego oblicza, jako struktury bardziej przejrzystej i bliższej obywatelom, o jaśniej określonych kompetencjach i skuteczniejszym oraz demokratycznym trybie podejmowania decyzji należy zawdzięczać utrzymaniu równowagi między państwami członkowskimi i między instytucjami. Wszyscy członkowie z zadowoleniem przyjęli do wiadomości fakt, że obrana przez Konwent metoda przyczyniła się do pomyślnego wypracowania jednolitego tekstu, bez [konieczności przedstawiania możliwych] opcji, oraz że osiągnięto postęp w dziedzinach, w których kolejne konferencje międzyrządowe nie uzyskiwały pożądanego wyniku. Za szczególne osiągnięcia Konwentu osoby zabierające głos uznały zniesienie struktury filarów, nadanie Unii jednolitej osobo-

¹ Tekst niniejszego dokumentu w języku angielskim można znaleźć pod adresem internetowym: <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/cv00/cv00814en03.pdf>

wości prawnej, włączenie Karty [do konstytucji], uproszczenie instrumentów i procedur, znaczne wzmocnienie roli Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych, rozszerzenie stosowania zasady głosowania większością kwalifikowaną przy podejmowaniu decyzji i stanowienia prawa przez współdecydowanie oraz stworzenie stanowiska ministra spraw zagranicznych UE.

4. Członkowie Konwentu wezwali państwa członkowskie, aby nie wznawiały dyskusji nad tekstem w ramach Konferencji Międzyrządowej, gdyż mogłoby to podważyć równowagę osiągniętą przez Konwent.
5. Bez względu na pozytywną ocenę wyniku ogólnego niektóre osoby zabierające głos uznały, że Konwent powinien być jeszcze bardziej ograniczyć stosowanie zasady jednomyślności, w szczególności w sprawach związanych z podatkami i WPZB, bądź wyraziły niezadowolenie, że w części I nie uwzględniono usług o charakterze powszechnym. Inni znów uważali, że w pewnych sprawach Konwent poszedł zbyt daleko, na przykład w sprawie ustrukturyzowanej współpracy w dziedzinie obronności lub handlu dobrami kulturalnymi, podczas gdy niektórzy zgłosili zastrzeżenia w kwestii definicji większości kwalifikowanej.

Kwestie omawiane podczas dyskusji

6. Oprócz spraw poruszonych wyżej w trakcie dyskusji plenarnych omawiano też inne kwestie.
7. Niektórzy członkowie uważali, że do preambuły należy włączyć bezpośrednie odniesienie do chrześcijaństwa lub wartości chrześcijańskich. Inni sprzeciwiali się temu, twierdząc, iż obecne brzmienie – „dziedzictwo religijne” jest wystarczające i nie mogliby zaakceptować odwołania do określonej religii.
8. Niektórzy członkowie uważali stworzenie możliwości przejścia (*passerelle*) na głosowanie większością kwalifikowaną za naruszenie praw parlamentów narodowych, gdyż stosowanie takiej formuły nie będzie wymagać ratyfikacji przez państwa członkowskie. Inni obawiali się, że w praktyce nigdy nie będzie się po to sięgać i że dalsze stosowanie narodowego prawa weta ograniczy zdolność Unii do skutecznego działania. Generalnie jednak członkowie Konwentu byli zgodni co do przydatności takiej klauzuli, uwzględniając fakt, że jeszcze nie nadszedł czas na zniesienie prawa weta.
9. W odniesieniu do Karty kilku członków wyraziło zdziwienie i zastrzeżenia do zapisu w kwestii wyjaśnień dotyczących Karty, które to wyjaśnienia Prezydium postanowiło umieścić w preambule do Karty (na początku części II). Jednakże przewodniczący grupy roboczej 2 bronił tej decyzji jako rozwiązania znamionującego osiągnięcie rozsądnego kompromisu, nie oznaczającego jednak, że wyjaśnieniom samym w sobie nadaje się status prawny. Inni człon-

kowie poparli to stanowisko, dowodząc, że chodzi tu o kompromis, który musi osiągnąć co najmniej pięć państw członkowskich, by można było ratyfikować proponowane przez Prezydium włączenie Karty do konstytucji. Kolejni członkowie wyjaśnili dodatkowo, że – chociaż jest to dla nich bardzo dotkliwe ustępstwo – są gotowi przyjąć na takie brzmienie w preambule, skoro umożliwi to włączenie Karty [do konstytucji], niemniej są przeciwni wpisaniu do konstytucji artykułu odnoszącego się do wyjaśnień.

10. Kilku mówców wysunęło argument, że Unia potrzebuje mniej rygorystycznej procedury rewizji traktatu, to jest takiej, która odeszłaby od zasady jednomyślności i narodowej ratyfikacji. Przewodniczący zasygnalizował, że wobec drażliwego charakteru tej sprawy oraz w obliczu potrzeby utrzymania roli parlamentów narodowych istnieje możliwość poddania jej dalszym uzgodnieniom w kontekście części IV.
11. Na zakończenie przewodniczący poinformował Konwent, że w jego sprawozdaniu dla Rady Europejskiej znajdzie się wzmianka o „obszarach braku zgody”, gdy brak zgody został wyrażony kolektywnie, jak to miało miejsce w przypadku „raportu mniejszości” przedstawionego przez pięciu członków Konwentu. Zapewnił też, że dostarczy ich tekst przewodniczącemu Rady Europejskiej.

Dalsza praca nad częścią III i IV

12. Przewodniczący potwierdził, że zwróci się do Rady Europejskiej z prośbą o rozszerzenie mandatu Konwentu na sfinalizowanie [pracy nad] częściami III i IV. Członkowie Konwentu mogą wysłać propozycje poprawek do tych części do Sekretariatu, do poniedziałku 23 czerwca, do godziny 13. Nie przesądzając o decyzjach Rady Europejskiej, przewodniczący zapowiedział wstępny zamiar zwołania sesji plenarnych Konwentu na 4 lipca oraz 9 i 10 lipca.